שיהו חולצות ולא מתייבמות לא הספיקו

לגמור את הדבר עד שנמרפה השעה א"ל

רשב"ג מה נעשה להם לצרות הראשונות

מעתה אי אמרת בשלמא עשו היינו

דקאמר מה נעשה אלא אי אמרת לא עשו

מאי מה נעשה אמר רב נחמן בר יצחק לא

נצרכה אלא לצרה עצמה ומה נעשה הכי

קאמר הגך צרות דב"ה לב"ש היכי נעביד

להו ליחלצו מימאסי אגברייהו וכי תימא

לימָאסן ידרכיה דרכי נועם וכל נתיבותיה

שלום ת"ש #דא"ר טרפון יתאבני מתי תבא

צרת הבת לידי ואשאנה אימא ואשיאנה והא

תאבני קאמר לאפוקי מדרבי יוחנן בן נורי ת"ש מעשה בבתו של רבן גמליאל שהיתה

נשואה לאבא אחיו ומת בלא בנים וייבם

רבן גמליאל את צרתה ותסברא רבן גמליאל

מתלמידי ב"ש הוא אלא שאני בתו של רבן

גמליאל דאילונית הואי הא מדקתני סיפא

אחרים אומרים בתו של רבן גמליאל אילונית

היתה מכלל דתנא קמא סבר לאו אילונית

היתה הכיר בה ולא הכיר בה איכא

בינייהו ואיבעית אימא כנס ולבסוף גירש

איכא בינייהו איבעית אימא יש תנאי

בביאה איכא בינייהו מתיב רב משרשיא

מעשה בר' עקיבא שליקמ אתרוג באחד

בשבם ונהג בו ב' עשורין אחד כדברי

ב"ש ואחד כדברי ב"ה ש"מ עשו ר' עקיבא

גמריה אסתפק ליה ולא ידע אי ב"ה באחר

בשבם אמור או במ"ו בשבם אמור מתיב

מר זומרא סמעשה וילדה כלתו של שמאי

הזקן ופיחת את המעזיבה וסיכך על גבי

ממה בשביל קמן ש"מ עשו התם הרואה

אומר לאפושי אויר קעביד מתיב מר זומרא

סמעשה בשוקת יהוא שהיתה בירושלים ∞

והיתה נקובה למקוה וכל מהרות שהיו

בירושלים נעשים על גבה ושלחו בית שמאי

והרחיבוה שבית שמאי אומרים עד שתיפחת

ברובה ותנן מאעירוב מקואות כשפופרת הנוד בעובייה ובחללה כשתי אצבעות

חוזרות למקומן שמע מינה עשו התם

תוספות ישנים

ת"ש ר' טרפון אומר תאבני מתי תבא לרת הבת לידי ואשאנה אלמא עשו ב"ש כדבריהם. ומשני ואשיאנה לאחרים כב"ה. והא תאבני האמר וופ"הו דפשיטא דהלכה כב"ה בכל מקום. ולא נהירא דמאי פריך הלא אשמעינן חדוש להורות דלא כב"ש שהרי ר' טרפון מחלמידי ב"ש הוא. לכך נראה דגרסינן אפכא מ"ש תאבני מתי תבא לרת הדם לידי ואשיאות אלווא הבת כדי וסשיחנה חנות לא עשו וכו' ומשני אימא ואשאנה כב"ש [ופריך]. והא מאבני קאמר ואין זה יוטם עתוכני קטמת יחין ויט חדוש לעשות כמו רבו ומשני לחפוקי מדר' יוחנן וכר': ובהג בו שני עשורין וא"ת והא אמריגן (קדושין נא.) המרבה במעשרות מעשרותיו מקולקלים משו' שהמעשר הוא טבל והכא נמי איכא טבל בגויהן. ול"ל דמפריש על תנאי ואומר לעניים ואם זה מעשר שני הרי הן מחוללין על מעות הללו והמעות יביאם לירושלים ויקנה מהן לרכי סעודה וכן יעשה משני העשורין א):

א) אינו מוכן דבעושה כסדר בתום׳ כאן בשם הירושל׳ ואולי דט"ם נפל בכאו ול"ל וכו יעשה בכל שני עישורין ועדיין

תום' חד מקמאי

פ״ד השוקת שבסלע אין . ממלאין בה ואין מקדשים בה ואין מזין הימנה ואינה צריכה צמיד פתיל ואינה פוסלת את המקוה היתה בה ומקדשין בה ומזין הימנה וצריכה צמיד פתיל ופוסלת את המקו' נקובה מלמטה או מן הצד אם אינה יכולה לקבל המים בנקב כשפופרת [הנוד]. תני אר"י בן בתירא מעשה בשוקת יהוא שהיתה בירושליי כתבתי משנה זו מפני שהיא בקצת פירושי

בניה חועבין דלא תימא בניה חועבין משום דכתיב בה טומאה כעריות ואפי׳ לרבנן דרבי יוסי בן כיפר דמוקמי לה (לעיל ד׳ יא:) אסוטה הא אמרן דאין מקרא יוצא מידי פשוטו ואפילו למ״ד כין דאיתעקר איתעקר מ"מ אינטריך היא תועבה

דלא תימא אמחזיר גרושחו נמי קאי ועוד דאינטריך ליה היא למעוטי דלא תדרוש מלשון תועבה שבניה תועבין וקלת קשה דקאמרי׳ לקמן דבעו מר׳ יהושע בני לרות דב"ה לב"ש מהו למאי נפקא מינה למיפשט ולד מחזיר גרושתו והיכי איכא למיפשט מינה דלמה ולד מחזיר גרושתו יש לפסול מטעם טומאה דכתיב בה או משום תועבה ואי נמי בני יבמה לשוק פסולים יש להכשיר בני מחזיר גרושתו דהיא תועבה ואין בניה תועבין איכא למימר דאתא למידק דביבמה לשוק בניה תועבין וי"ל דאינהו לא מסקי אדעתייהו הכך דרשות ולא בעו אלא אי אמרינן ק"ו גבי יבמה לשוק או לא: רבהג בו שני עשורין. בירושלמי מפרש דהפריש מעשר שני ופדאו וחלק המעשר לעניים והמעות אכל בירושלים:

נמריה איםתפק ליה. הוה מני למימר וליטעמיך היכי עביד כחומרי דמר וכחומרי דמר והכתיב (קהלת ב) הכסיל בחשך הולך דהכי פריך עלה בפ״ק דעירובין

(דף 1.) ובפ"ק דר"ה (דף יד:): וסיכך על גבי ממה ש"מ עשו. מכאן משמע דמ"ד לא עשו אפי׳ היכא דב״ש לחומרא היו עושים כב״ה לקולה:

עירוב מקואות כשפופרת הנוד בוי. וא״ת והא תנן במס׳ טהרות (פ״ח מ״ט) ומייתי לה בריש פ"ב דגיטין (דף טו. ושם) הנצוק והקטפרס ומשקה טופח אינן חיבור לא לטומאה ולא לטהרה אבל טופח להטפיח חיבור ואמר ר״ת דנקב בעינו כשפופרת הנוד אבל במים הבאים תוך הנקב סגי בטופח להטפיח ואין נראה לר"י דתנן במס׳ מקוחות בפ' ששי (מ״ט) כותל שבין ב' מקוחות שנסדק לשתי מלטרף לערב אין מלטרף עד שיהא במקום אחד כשפופרת הנוד רבי יהודה אומר חילוף הדברים נפרצו זה לתוך זה על רום כקליפת השום על רוחבו כשפופרת הנוד משמע דלמעלה כשאין דבר מפסיק לריך שיהא לף על

רומו כקליפת השום וברוחב שפופרת ולא סגי בטופח להטפיח ובנקובה זו לזו ומפסיק הכותל משמע דלריך מים כשפופרת ועוד דאם אין במים הבאים דרך הנקב אלא טופח להטפיח אין כאן נהב רוחב מים כשפופרת שאין הנקב מרובע אלא עגול כדקאמרינן כשתי אלבעות חוזרות למקומן אלא ודאי נקב מלא בעינן וכשלפין למעלה סגי בקליפת השום כרוחב שפופרת ונראה לר"י דההיא דנלוק וקטפרס לא לענין חיבור מקואות איירי אלא לענין השקה דאס

הרואה

הכואה יש כאן מים טמאים ומשיקן בנהר ומחברן ע"י נלוק וקטפרס ומשקה טופח אין חיבור אבל בטופח להטפיח הוי חיבור והשתא הוי לטהרה דומיא דלטומאה ובהדיא מיתנייא לענין השקה במס' טהרות בסוף פרק שמיני ובריש פרק שני דגיטין (דף טו. ושם) מסיק עלה דלמא לענין מקואות ורבי יהודה היא מכלל דעד השתא לא הוי מוקי לה לענין מקואות והשתא נמי דמוקי לה לענין מקואות מוקי לה דוקא כר׳ יהודה אבל לרצטן לא הוי חיבור בטופח להטפיח ולר" יהודה נמי טופח להטפיח לא הוי חיבור אלא משום גוד אחית כההיא דאם היו רגליו נוגעות במים דאיירי בה רבי יהודה אבל היכא דלא שייך גוד אחים כמו בקרקע שוה לא הוי טופח להטפיח חיבור אלא בעי מים לפים כקליפת השום וכן משמע דנפרלו זה לתוך זה על רום כקליפת השום אתי כרצי יהודה דהוזכר שם ברישא ומה שקשה על זה בכל שאר הדבור פרשנו פרק שני דגיטין ואין להאריך כאן:

שיהו חולנות. וינשאו לשוק בהכשר לדברי הכל: מה נעשה ללרות דשכן היא עלמה מתחללת וי"ל דלר' יהושע אילטריך היא תועבה ואין הראשונות. שנתייבמו ובניהם ממזרים אם נגמור הלכה שלא יתייבמו: ללרה עלמה. ואלרות דב"ה שנישאו לשוק קאי והאי ומאי נעשה לאו אבנים קאי דהא אפי׳ לב״ש כשרים לקהל אלא אלרה עלמה: רבי

> מבח לרת הבת. מחחי לידי: ואשאנה. אייבס אותה כדברי ב"ש: ואשיאנה. לשוק כדברי ב״ה: והא מחבני החמר. ואם כב"ה מה חידוש כ״ע הכי נהגו: לחפוקי מדר׳ יוחנן בן נורי. דאמר תקנתא דחולנות: מסלמידי ב"ש הוא. בתמיה והלא מבני בניו של הלל הוא: אילונית **היתה.** ותנן" או שנמלאו אילונית לרותיהן מותרות: ה"ג הכיר בה ולא הכיר בה איכא בינייהו. ול"ג אלא לת"ק דוקא דלא הכיר בה הוא דהוי מקח טעות אבל הכיר בה לרתה אסורה ולאחרים אפי׳ הכיר בה מותרת דקתני היתה ולא קתני נמצאת: כנס ולבסוף גירש איכא בינייהו. לת"ק על ידי שגירש אחיו את בתו קודם מיתה אע"פ שכבר כנס הנכרית והיו לרות זו על זו מותרת הואיל וגירש את הערוה לבסוף ולאחרים הואיל וכנס את הנכרית קודם גירושין דערוה אסורה. אלא בתו של ר"ג אילונית היתה: יש סנאי בביאה. הכונס אשה על תנאי שאין עליה מומין או נדרים ונמלא שיש עליה לת"ק מהני תנאי והוי מקח טעות ותנאי היה לו לאחיו של ר"ג בבתו ולא נתקיים הילכך לאו אשתו היא ולרתה מותרת ואחרים סברי דאין תנאי מועיל בביחה דכיון דבעיל חחולי אחיל כדאמרינן בכתובות בהמדיר (ד׳ עג.) אין אדם עושה בעילתו בעילת זנות אלא משום דאילונית היתה: באחד בשבט. ושנה שניה הנכנסת לשלישית היתה ונהג בה שני עישורין מעשר שני כב״ה דאמרי ט״ו בשבט ר"ה לאילנות ואכתי שניה היא ומעשר עני כב"ש דאמרי בא' בשבט ר"ה לאילנות ושלישית היא: מעזיבה. טיח טיט שעל התקרה: בשביל קטן. דסבירא לי׳ לשמאי קטן הצריך לאמו חייב בסוכה: שוקת. אבן חלולה שתחת לנור המקלח מים מן ההר והיתה נקרחת שוקת יהוח: נעשים על גבה. מטבילים בתוכה ואין בה מ׳ סאה אבל מקוה שלם היה במים שבלדה ומתערבין ממעיין השוקתי דרך נקב כשפופרת הנוד: הרחיב

לו אם הנקב. הרחיבו ופיחתו רובה לערב המקוה יפה: עירוב

מקוחות. מקוה חסר שבלד מקוה שלם ומתערבים המים דרך חריץ

ונקב. ושיעור הנקב ללרף המקוחות ולהכשיר החסר: כשפופרת הנוד.

קנה שנותנים בפי הנוד שיהא שיעור חלל החריך כעוביה וחללה של

שפופרת דהיינו כשתי אלבעות: החוזרות למקומן. מתהפכות בחלל

הנקב בריוח. והיינו כבית הלל אבל לבית שמאי עד שתפחת רובה:

טרפון. מתלמידי ב"ש היה: מתי

ל) [תוספתה פ"ה], ב) ג" רש"ל תהב הני ווכ"ה נסוספתא], ג) עירובין ז. נתוספתא], ג) עירובין ז. ר"ה יד., ד) סוכה כח., ב) מהואות פ"ד מ"ה נו"ם. ט) מקומות פיץ מייט,
ו) חגיגה כא: מקואות פי׳ו
מ״ז, ז) [לעיל ב:],
ח) בס״א: מי המעיין

תורה אור השלם 1. דְּרָכֶיהָ דִרְכֵי נֹעֵם וְכָּל ְּנְתִיבֹתֶיהָ שָׁלוֹם: נְתִיבֹתֶיהָ שָׁלוֹם: משלי ג יז

מוסף רש"י

שליקט אתרוג. פירות אילן אתרוג (ר"ה יד.) כל האילן קרוי אתרוג (ערובין ז.). ונהג בו ב׳ עשורין. מעשר שני כשנה שניה ומעשר עני כשנה שלישית, שהיתה שניה נכנסת לשלישית (ר"ה שם) שניה יולאה ושלישים נכנחם ספים אנחם הספיםת נכנסת הואי, שנה שניה לשמיטה מעשר ראשון ושני, והשלישית מעשר ראשון ימעשל עני (ערובין שם). אחד כדברי ב"ש. דאמרי באחד בשבט ראש השנה לאילן וכבר נכנסת שלישית (שט) שאמרו נתחדשה שנה וכבר נכנסת עלישית משחשיכה (ר"ה שם). ואחד כדברי ב"ה. האומרים לא נתחדשה שנה דאמרי עד חמשה עשר בו לא הוי לאם השנה נעדין לאחרי עד המשה עודין שהוי שניה היא (עורובין שה) שניה היא מקוה של כל לא מקוה של מקוה בל מקוה בייהן המינה באין. כשפופרת הניה לא ש בלחנו לשפופרת הנוד, לא כי בלחנו שומעון בפי הנוד של עור בשפופרת הנוד, לא ש בלחנו שומעון בפי הנוד של עור בשפופרת הנוד, כקנה שומעון בפי הנוד של עור בשפופרת אצרעות אצרעות אצרעות אצרעות אצרעות אצרעות אצרעות האצרעות אצרעות הצור עור עורים בייתוד של עור בלחנות בשתה בשתה אצרעות אצרעות בלחנות בל כשתי אצבעות (שם). כשורי הצבעות חוזרות למקומן. שאדם יכול לגלגל בתוך חללו ב' אצבעות לכל לד הוי עירוב

אמר